

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE. — DOCTRINA. — JURISPRUDENȚĂ. — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, GEORGE MEITANI, G. G. DANIELOPOLU,
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

REVISTA APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. revista nu apare

GR. G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaogă timbrul postal

SUMAR:

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea II: Ministerul public cu C. C. Sculi și altul. — Observațiune de S. R.*

Curtea de apel din Galați, secț. II: Millo B. Rosenthal cu Ministerul public. — Observațiune de S. R.

Tribunalul Ilfov, secțiunea IV: Aurora Sfetescu cu D. Sfetescu și altul.

Judecătoria ocolului rural Ologi (Teleorman): Ion Bărăitaru cu Tudora I. Popescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIUNEA II

Audiența dela 6 Februarie 1915

Președintele d-lui V. Râmnicănu, președinte

Ministerul public cu C. C. Sculi și altul

CALOMNIE. — ACȚIUNE PUBLICĂ. — PARTE LEZATĂ. — DESISTARE. — EFECTE. — ART. 10 PR. PEN.

Acțiunea în calomnie, deși personală, însă din moment ce urmărirea penală a fost pusă în mișcare, după cererea părții vătămate, ea are a fi continuată de Ministerul public și nu mai poate fi stinsă prin declarațiunea părților că s'au împăcat.

No. 409.— Casată, în urma recursului făcut de primul procuror al tribunalului Brăila, decizia Curții cu jurați din județul Brăila.

S'a ascultat d-l procuror Zamfirescu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Violarea art. 10 pr. pen. Acțiunea publică odată introdusă în instanță de ministerul public, nu mai poate fi retrasă nici chiar de partea lezată, în urma sezișării căreia ea a fost pusă în mișcare. Or, în speță, în ședința dela 10 Iunie 1914, după cum se constată din procesul-verbal de ședință No. 38, aflat în dosar, noi, ministerul public, însușindu-ne

acțiunea pornită contra delicuenților de către reclamant, întrucât, din discuțiuni și acte, reeșiă că faptele ce i se aducea în sarcină erau de natură a vătămă morala publică și de a aduce dispreț asupra reclamantului, care eră un agent al autorității publice. Curtea trebuia să se pronunțe asupra acestei acțiuni, cu toată plenitudinea atribuțiunilor sale, hotărînd, conform menționatului articol sau achitarea, sau absolvirea, sau condamnarea delicuenților, după probele care curgeau în greutatea sau în favoarea lor, și nu să declare stinsă acțiunea publică, cum a făcut prin jurnalul său din 22 Octombrie 1914, întrucât nici un text de lege nu prevede că în delictul de colomnie se poate stinge acțiunea publică».

Având în vedere deciziunea supusă recursului, din care se constată că Leonida Ilescu, chemând în judecata Curții cu jurați, din județul Brăila, pe C. C. Sculi, State Teodorescu, pentru delictul de colomnie prin presă, în ziua de 22 Octombrie 1914, fixată pentru judecata delictului, reclamantul a declarat că nu mai are nici o pretențiune în contra delicuenților, întrucât s'a împăcat cu ei; că, d-l procuror general s'a opus la stingerea acțiunii publice, susținând că ministerul public, într'o ședință anterioară a Curții, și-a însușit acțiunea publică pusă în mișcare după cererea reclamantului, așa că acea acțiune trebuie să-și urmeze cursul ei, întrucât reclamantul eră funcționar public și colomnia îi fusese adresată în această calitate, atingându-se printr'ânsa și morala publică; că, Curtea cu jurați a luat act de declarațiunea reclamantului și a declarat stinsă acțiunea publică, pe motiv că, prin retragerea plângerii, elementele constitutive ale delictului de colomnie — intențiunea colomnioasă și denaturarea adevărului — sunt înlăturate prin recunoașterea temeiniciei imputărei;

Considerând că, acțiunea în colomnie, deși personală în acest sens că nimeni nu poate pretinde a ști mai bine dacă faptele alegate contra cuiva sunt adevărate sau colomnioase, decât acela contra căruia s'au alesat, însă, din moment ce acțiunea publică a fost deschisă, după cererea părții vătămată, ea are a fi urmărită de ministerul public și nu mai poate fi stinsă prin declarațiunea părților că s'au împăcat, de oarece nici un text de lege nu acordă reclamantului în materie de colomnie un asemenea drept de a stinge acțiunea publică dedusă înaintea instanțelor judecătorești;

Că, astfel fiind, numai cu violarea art. 10 pr. pen., care prevede că orice acțiune ia finit prin achitarea, absolvirea sau condamnarea inculpatului, Curtea cu jurați din județul Brăila a declarat stinsă acțiunea publică, prin împăcarea părților, când ministerul public și-a însușit acțiunea în colomnie, intentată de reclamantul Leonida Iliescu.

Că, dar, motivul de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

Observațiune.— Este de principiu că acțiunea civilă e independentă de acțiunea publică și că partea căreia îi aparține poate să dispună de dânsa cum va voi. Rezultă deci evident că ea poate să renunțe la exercițiul ei, poate să se deziste când a pornit plângere, poate să transigă asupra drepturilor sale și, în fine, poate să le cedeze unui al treilea.

Dreptul de a renunța la exercițiul acțiunii civile, atrage pe acela de a transige asupra daunelor-interese, prevăzut formal de art. 1707 din codul civil, care se exprimă astfel: «Se poate transige asupra unei acțiuni civile ce derivă dintr'o infracțiune». Textul corespunzător francez (art. 2076) adaugă, în un al doilea alineat, că «tranzacția făcută asupra acțiunii civile, nu împiedică urmărirea din partea ministerului public», adaos pe care legiuitorul nostru a crezut inutil a-l mai reproduce.

Acest lucru e evident, pentrucă acțiunea publică în care interesul social intervine, nu poate să atârne de voința particularilor. Interesul este deci același și la noi, cu toată lipsa acestui text din cod (V. D. Alexandresco, t. X, p. 196). Apoi, art. 9 din procedura penală dispune chiar anume că renunțarea la acțiunea privată nu poate să oprească, nici să suspende acțiunea publică, afară de cazurile când legea a dispus contrariul.

Chestiunea care ne interesează acum este de a ști cari sunt efectele dezistării cu privire la delictul de colomnie.

Inalta Curte, prin decizia ce publicăm mai sus, decide că acțiunea publică, în asemenea delict, nu poate fi declarată stinsă prin împăcarea părților. Aceasta este confirmarea unei jurisprudențe constante a Curții noastre supreme, în această materie. «Odată acțiunea publică deschisă de calomniat —

zice o decizie din 14 Mai 1880 — care este singurul judecător al ofensei și al scandalului la care poate da loc deschiderea acțiunii publice, reclamantul, dacă se dezistă, prin dezistarea sa nu mai poate paraliză exercițiul acțiunii penale deja începută, căci nici un text de lege nu dă dreptul reclamantului, în materie de colomnie, a închide cursul acțiunii publice.

Chestiunea continuă totuși de mult timp a fi discutată în jurisprudența noastră, ceea ce a făcut pe d-l profesor I. Tanoviceanu, eminentul penalist, care aprobă soluțiunea Inaltei Curți, de a-și exprima părerea, cu ocazia unei hotărâri în sens contrariu a tribunalului Muscel, ca procurorul general de pe lângă Curtea de casație să facă recurs în interesul legii, spre a se stabili o jurisprudență uniformă în această materie (V. Cas. s.-u., 30 Oct. 1869, B. 1869, p. 286; Cas. 14 Mai 1880, B. 1880, p. 164; C. Buc. I, 1 Martie 1889, *Dreptul* din 1889, No. 28, p. 220. — *Contra*: trib. Olt 9 Nov. 1887, *Dreptul* din 1888, No. 89, p. 712; trib. Dâmbovița, 14 Nov. 1888, *Dreptul* din 1888, No. 81, p. 654; C. Galați II, 10 Iunie 1895, *Dreptul* din 1895, No. 69, p. 571; trib. Mușcel, 2 Mai 1914, cu adnotațiunea d-lui profesor I. Tonoviceanu, *Cr. judiciar* din 1915, No. 14 și *Curs de procedură penală română*, de același autor, No. 272, p. 179. Cpr. E. C. Decusară, «*Efectele dezistării reclamantului în acțiunea de colomnie*» *Cr. judiciar*, din 1915, No. 77, p. 629 și I. Mănescu, «*Desistarea reclamantului în colomnie*», *Cr. judiciar*, același număr, p. 627; F. Hélie. *Tr. de l'instr. crim.*, t. II, p. 460 urm. S. R.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI

SECȚIUNEA I.

Audiența dela 19 Noembrie 1915

Președînța d-lui N. Dumitrescu, consilier

Millo B. Rosenthal cu Ministerul public

FALIMENT.— SENTINȚĂ DECLARATIVĂ.— CHESTIUNE PREJUDICIALĂ.— BANCROTĂ SIMPLĂ ȘI FRAUDULOASĂ.— ART. 702, 714, 875, 876, 878 ȘI 887 c. COM.

În sistemul legiurei noastre comerciale, falimental constituind o chestiune prejudicială care pune obstacol exercițiului acțiunii publice, urmează că acțiunea publică pentru bancrută simplă nu poate fi pusă în mișcare înainte de a există o sentință declarativă de faliment, spre deosebire de delictul de bancrută frauduloasă, când falimentul nu mai constituie, ca în cazul de bancrută simplă, o chestiune prejudicială de acțiune, ci numai o chestiune prejudicială de judecată, acțiunea publică putând fi pusă în mișcare în acest caz, chiar înainte de darea sentinței declarative de faliment.

Curtea,

Având în vedere opoziția făcută de Millo B. Rosenthal, în contra deciziunii corecționale a acestei

Curți, No. 251 din 29 Septembrie 1915, prin care i s'a respins ca nefondat, în lipsă, apelul făcut în contra sentinței corecționale No. 755 din 1915, a tribunalului Covurlui, secția I, și prin care a fost condamnat la 200 lei amendă fiscală, pentru delictul de bancrută simplă, prevăzut și pedepsit de art. 876 alin. IV și V, 877 alin. I și 881 din codul comercial;

Având în vedere că oponentul a ridicat incidentul că acțiunea publică nu putea fi pusă în mișcare contra sa, întrucât n'a fost declarat în stare de faliment, ci fiind în moratoriu și făcând dovada că și-a achitat creditorii săi, tribunalul i-a ridicat starea de moratoriu;

Având în vedere că se constată, din sentința tribunalului No. 186 din 3 Octombrie 1915, că oponentul obținând un moratoriu, starea de moratoriu i-a fost în adevăr ridicată, după ce oponentul a produs dovada că a achitat datoriile sale ajunse la scadență, iar dela unii creditori a abținut amânarea plăților;

Având în vedere că, aceasta fiind situația de fapt a oponentului, câtă a se vede dacă acțiunea publică pentru bancrută mai putea fi pusă în mișcare împotriva lui, cu alte cuvinte, dacă în sistemul legiuitorii noastre comerciale, falimentul constituie sau nu o chestiune prejudicială, care face obstacol la exercițiul acțiunii publice;

Având în vedere că, deși art. 714 alin. I din codul comercial proclamă principiul independenței procedurii falimentului înaintea jurisdicțiunii comerciale și instrucțiunii sau procedurii penale, de unde s'ar putea deduce că acțiunea publică își urmează în totul cursul ei aparte, fără nici o legătură cu acțiunea în declarare în faliment, acest principiu nu e absolut, pentru că, mai întâiu, el se referă nu la acțiunea în sine, ci la procedura de instruire și judecată, ambele având obiecte și destinațiuni deosebite, una tinzând la declararea în faliment, dacă este cazul, și care, conform art. 702 din codul comercial, trebuie pronunțată de tribunalul de comerț în jurisdicțiunea căruia debitorul își are principalul său stabiliment comercial, iar cea de a doua, tinzând a stabili dacă comerciantul falit n'a săvârșit vreuna din abaterile dela legea comercială, care îl face culpabil și răspunzător pentru delictul de bancrută simplă și frauduloasă, în care ordinea publică e interesată, și de aceea și art. 875 alin. I din codul comercial se rosteste, cu drept cuvânt, că acțiunea penală pentru infracțiunile în chestiune e de ordine publică. Independența procedurilor nu înseamnă însă că dacă își urmează cursul lor

separat, instanța corecțională poate împietă asupra atribuțiilor instanței comerciale, și că poate cea d'întâiu să constate că debitorul urmărit și penalmente e în stare de faliment, fără a se violă tocmai acest principiu de separațiune a atribuțiilor diferite ce le sunt conferite, punându-se în contradicție prin rezultatele la care ar putea ajunge;

Având în vedere că, art. 714 alin. II și urm. din codul comercial, lămurește și precizează bine această idee, care a călăuzit pe legiuitor când, pedeoparte, permite judecătorului de instrucțiune să culeagă dela tribunalul de comerț și dela judecătorul-sindic orice științe și să verifice și să ceară orice acte privitoare la procedura falimentului, ceea ce presupune că falimentul e deja deschis; iar pedealtăparte, când prevede că deciziunea definitivă a instanței penale va trebui să fie notată pe marginea sentinței declarative de faliment. Mai cu seamă din această ultimă prevedere a legii, reese netăgăduit că voința legiuitorului a fost ca orice urmărire și judecată să înceteze, dacă comerciantul urmărit n'a fost declarat falit, căci altfel nu s'ar fi referit la sentința declarativă de faliment, dacă darea unei asemenea sentințe în lumina desbaterilor contradictorii, în intenția și spiritul său, n'ar fi constituit o condițiune pentru exercițiul mai departe al acțiunii publice însăș;

Având în vedere că, nu eră necesar ca legiuitorul să întrebuițeze o formulă sacramentală spre a face din falimentul declarat o chestiune prejudicială de judecată și o condițiune suspensivă pentru instanța corecțională, fiind suficient că reese această voință a lui din totalitatea dispozițiilor care cărmuesc materia falimentului. Această voință a sa se evidențiază, în adevăr, cu prisosință și din alte texte ale legiuitorii comerciale. Astfel, art. 875 din codul comercial, după ce, în primul său alineat, prevede, cum eră și firesc, că acțiunea penală e de ordine publică, se rosteste că ea poate fi pusă în mișcare chiar înainte de declararea falimentului, când încetarea plăților este însoțită de faptul de dosire, de ascundere, de închiderea magazinelor, de darea la o parte, sustragerea sau împuținarea frauduloasă a patrimoniului în dauna creditorilor, chiar înainte de declararea falimentului. Ce poate fi mai limpede decât acest mod de a se exprima al legiuitorului? El s'a rostit lămurit că în aceste cazuri grave acțiunea publică poate fi pusă în mișcare, fără a se mai aștepta sentința declarativă a falimentului.

Per a contrariis, în celelalte cazuri, atunci când e vorba de o bancrută simplă, darea sentinței constituie o chestiune prejudicială, care pune obstacol chiar la exercițiul acțiunii publice, ceea ce nu e de mirare, întrucât în delictul de bancrută simplă, cum e în specie, abaterile comerciantului care a încetat plățile nu prezintă decât o mică gravitate și înrăurește prea puțin ordinea publică, spre a se putea susține că ea poate fi în joc sau primejduită;

Având în vedere că, în susținerea tezei contrare, se invoacă dispozițiunile art. 876 din codul de comerț, care se exprimă că e culpabil de bancrută simplă, în cazurile specificate de acest text, comerciantul care a încetat plățile. De sigur că legiuitorul s'a exprimat în mod imperfect, pentru că, spre a fi falit, nu e suficient să se susțină că un comerciant e în încetare de plăți, ci dânsul, cum prevede art. 675 din acelaș cod, trebuie să fie și în stare de faliment, adică o asemenea stare să fie declarată, conform art. 701 și 702 din codul de comerț, de tribunalul comercial, în competența exclusivă a căruia legea a lăsat procedura falimentului. Aceasta se învederează și mai mult din comparațiunea art. 876 cu alte texte relative la bancruta simplă și frauduloasă, unde legiuitorul cere, ca condițiune, ca comerciantul să fie falit, spre a putea fi urmărit penalicește. Așa e dispozițiunea art. 880 din codul comercial, care începe cu cuvintele: «E culpabil de bancrută frauduloasă comerciantul *falit*, care a sustras», etc. E de neadmis ca legiuitorul să fi fost așa de nerațional ca să ceară pentru bancrutarul fraudulos condițiunea de a fi falit, când faptele ce i se impută au o gravitate excepțională, și să nu pretindă aceeaș condițiune în delictul de bancrută simplă, unde culpabilitatea lui e mult mai mică și ordinea socială mai puțin atinsă. *A fortiori* trebuie să se decidă că, cu atât mai mult o asemenea condițiune trebuie îndeplinită în materie de bancrută simplă, pentru că, dacă ne-am ține strict de litera legii, am asista la spectacolul ca bancrutarii simpli să fie pedepsiți, iar cei frauduloși să se plimbe liberi, dacă s'au aranjat cu creditorii și o declarație în faliment n'a fost posibilă sau încuviințată de justiție împotriva lor. În afară de dispoziția art. 880, în materie de bancrută frauduloasă, există unele texte, chiar în materie de bancrută simplă, care implică ideia că nu poate fi acțiune penală, fără declarație în faliment, cum e art. 879, care începe cu cuvintele: «E culpabil

de bancrută simplă, comerciantul care, chiar înainte de declarațiunea în faliment», etc., deci, în celelalte cazuri, se impune declararea, art. 883, care pedepsește ca bancrutar fraudulos pe prepusul sau reprezentantul comerciantului falit care, în gestiunea sa, s'a făcut culpabil de vreuna din faptele indicate la No. 2—5 ale art. 875 și No. 1 al art. 876, adică tocmai textele privitoare la bancrută simplă; art. 878 care zice: «Oricine, exercitând obișnuit profesia de mijlocitor, va fi căzut în faliment, etc.; art. 887 care zice: «Creditorul care va fi stipulat cu falitul sau cu altă persoană avantajii în folosul său propriu», etc. Cum vedem, în toate aceste texte, legiuitorul se ocupă de comerciantul falit, iar nu de acela care n'a fost declarat și, ca atare, fiind evident că falimentul constituie o chestiune prejudicială de acțiune în materie de bancrută simplă și o chestiune prejudicială de judecată în bancruta frauduloasă, excepțiunea ridicată de oponent fiind întemeiată, întrucât n'a fost declarat falit prin o sentință judecătorească a instanței comerciale, câtă a se admite opoziția și apelul și, în baza art. 10 și 187 din procedura penală, a fi achitat de orice penalitate;

Pentru aceste motive, redeclatate de d-l consilier Corneliu Botez, admite opoziția, etc.

Semnați: N. Dimitrescu, C. Botez, A. Pârvulescu.

Observațiune. — Chestiunea dacă un comerciant poate fi condamnat pentru delictul de bancrută simplă și frauduloasă, înainte de a fi declarat în faliment, este viu desbătută în doctrină. Asupra ei și-au spus cuvântul juriștii noștri cei mai autorizați și totuș chestiunea e încă pendinte, cu toate desbaterile făcute în jurul ei, fără a se putea spune că a fost elucidată în mod definitiv.

În dreptul nostru, există dispoziția art. 300 din codul civil, care prevede că acțiunea criminală în contra unui delict pentru suprimarea stării civile, nu va putea începe decât după ce s'a dat hotărîrea definitivă asupra chestiunej stării civile. Se afirmă, în general, că în legislația noastră nu ar exista altă chestiune prejudiciabilă decât cea prevăzută de art. 300 din codul civil.

În ce privește delictul de bancrută simplă și frauduloasă, se susține de majoritatea autorilor, de acord cu jurisprudența Inaltei noastre Curți de casație, că art. 714 din codul comercial, punând principiul independenței acțiunii civile de cea penală, falimentul nu ar constitui o chestiune prejudicială pentru bancrută, ceea ce s'ar învederă și din alte

texte ale legii comerciale privitoare la această materie.

D-l profesor D. Alexandresco, după ce la început îmbrățișase părerea protivnică, a revenit apoi, susținând aceeași teorie¹⁾.

D-l profesor I. Tanoviceanu, examinând pe larg controversa, aderă numai în parte la acest mod de a vedea, susținând că sunt cazuri în cari falimentul constituie o chestiune prejudicială pentru exercițiul acțiunii publice, acolo unde însăși legea comercială prevede că e culpabil de bancrută comerciantul *falit*, cum sunt cazurile prevăzute de art. 878 și 880 alin. I din codul comercial²⁾.

Jurisprudența, la o dată mai îndepărtată, eră împărțită asupra soluțiunii ce se poate da chestiunii. Curtea de casație însă, în secțiuni-unite, prin deciziunile sale, No. 2 și 3 din 20 Ianuarie 1911³⁾, a rezolvit controversa în sensul independenței absolute a jurisdicțiunii comerciale de cea penală, și că nici într'un caz falimentul nu constituie o chestiune prejudicială pentru exercițiul acțiunii penale.

Cu toate acestea, se pare că în spiritul unora din membrii acestei supreme instanțe, chestiunea nu eră irevocabil clarificată chiar în urma interpretării ce i s'a dat prin aceste deciziuni de o importanță remarcabilă, pentru că d-l Bagdat, primul-președinte al Curței de casație, în raportul ce a citit cu prilejul deschiderii anului judecătoresc 1911-1912, între lacunele constatate în aplicarea legilor de semnalat Ministerului de justiție, a relevat și această controversă, exprimându-și dorința să fie curmată printr'un text formal de lege.

Curtea de apel din Galați, secț. I, prin deciziunea ce publicăm mai sus, a dat o soluțiune contrarie interpretării Inaltei Curți de casație, în secțiuni-unite, decidând că falimentul constituie o chestiune prejudicială de acțiune în delictul de bancrută simplă și o chestie prejudicială de judecată în acel de bancrută frauduloasă.

Chestiunea se va înfățișa din nou înaintea Curței noastre supreme, în urma recursului făcut contra deciziunii de mai sus de către d-l procuror general al Curței de Galați.

Cazul e cu atât mai interesant cu cât la 20 Ianuarie 1916, se împlinesc cei 5 ani, înlăuntrul cărora deciziunile Casației au o putere obligatorie pentru

ea, conform dispozițiilor noiei legi de organizare judecătorească.

E de văzut dacă, fiind-redeschisă discuția în jurul acestei arzătoare controversă, care interesează de aproape lumea juridică ca și cea comercială, Inalta Curte de casație va primi de această dată soluțiunea rezultând din considerentele Curței de Galați, sau își va menține vechea jurisprudență, îmbrățișată de majoritatea autorilor ce s'au ocupat de ea și de instanțele noastre judecătorești în genere, mai cu seamă în urma interpretării date de Casație.

De aceea, așteptăm cu legitimă nerăbdare rezultatul recursului interjunctat de d-l procuror general în contra deciziunii Curței de Galați. S. R.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIUNEA IV

Audiența dela 10 Martie 1915

Președinta d-lui Gh. Popp-Șerbănescu, judecător

Aurora Sfetescu cu D. Sfetescu și altul

PENSIUNE ALIMENTARĂ. — DACĂ SOȚIA POATE CERE SIMULTAN PENSIUNE ALIMENTARĂ ATÂT DELA SOȚ CÂT ȘI DELA SOCRU.— ART. 187, 188 ȘI 189 C. CIV.

Legea, prin dispozițiunile art. 187, 188 și 189 c. civ., care obligă pe socru a da alimente noiei sale, nesubordonând această obligațiune nici absenței soțului și nici încetării lui din viață — singura condițiune fiind ca copiii rezultați din căsătorie să fie încă în viață — urmează că soția poate să ceară simultan pensiuine alimentară atât dela soț, cât și dela socrul său.

No. 200.— Admisă, în parte, acțiunea civilă, intentată de Aurora Sfetescu contra soțului Dumitru Sfetescu și D. N. Sfetescu, socrul său.

Au pledat: pentru reclamantă, d-nii avocați Cezar Parteniu și Petrovici; pentru pârâți, d-nii avocați V. Athanasovici, C. Xenii și C. Panaitescu.

Ministerul public reprezentat de d-l avocat Al. Ottulescu, care a pus concluziuni pentru respingerea acțiunii.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea civilă intentată de Aurora Sfetescu, prin petițiunea înregistrată la No. 30461 din 1914, contra lui Dumitru Sfetescu, soțul său, și a lui Dumitru N. Sfetescu, socrul său, prin care cere ca ambii să fie obligați să-i servească o pensiuine de întreținere de 600 lei lunar, pentru dânsa, și cei doi copii gemeni, ce au rezultat din căsătorie, precum și suma de lei 2.000, costul sanatoriului, medicilor și a moașei, cu ocaziunea nașterii copiilor, bani pe care, în lipsă, a trebuit să-i împrumute, cerând totdeodată și execuția provizorie;

1) D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. V, No. 511 și t. VII, p. 641—642.

2) I. Tanoviceanu, *Pr. pen.*, p. 113 și urm., unde se găsesse reproduși numeroși autori români și francezi, pro și contra, cum și datele jurisprudenței.

3) Vezi aceste deciziuni citate de d-l profesor I. Tanoviceanu, inserate în *Dreptul* No. 12 din 1911, *Cr. judiciar* No. 35 din 1911, *Jurisprudența* anul IV, No. 5 și *Revista critică* No. 6 din 1911, cu o notă de trimitere la doctrină și jurisprudență.

Având în vedere că, din toate acestea, în fapt, rezultă următoarele: Dumitru Sfetescu, fiul lui Dumitru N. Sfetescu, în ziua de 28 Decembrie 1913, se căsătorește, cu reclamanta. Conviețuirea a continuat în foarte bune condițiuni până la 16 Septembrie 1914, când reclamanta dă naștere, în sanatoriul sf. Elisabeta, la doi copii gemeni. Soțul său, ne mai voind a se interesa de soție și copii, neducându-se nici să-i vadă, nici să le trimită vreun ajutor bănesc, iar la 28 Septembrie 1914, pârâțul Dumitru Sfetescu, intențează acțiune de divorț contra soției sale;

Având în vedere că, reclamanta cere ca, pe baza art. 185, 194, 187, 188 și 189 c. civ., atât soțul său D. Sfetescu, cât și socrul său D. N. Sfetescu, să fie obligați a-i servi o pensie alimentară de 600 lei, lunar pentru dânsa și copii săi, ce au rezultat din căsătorie;

Având în vedere că pârâțul D. Sfetescu, soțul său, oferă a-i da suma de lei 200 lunar, pensie alimentară, iar pârâțul D. N. Sfetescu, socrul său, se opune a-i da o pensie alimentară, susținând că obligația alimentară nu există în mod principal decât între cei căsătoriți; că, prin excepțiune, în caz de absența soțului, moartea lui și imposibilitatea materială de a munci și produce și când soția nu ar avea nici un mijloc personal de traiu, ea ar putea, în aceste condițiuni limitative, să exercite acțiune în contra ascendenților bărbatului său;

Având în vedere că, chestiunea de drept ce trebuie a se rezolvă relativ la această acțiune, este a se determina dacă, atât timp cât soțul este în viață, soția poate sau nu poate să ceară alimente și dela soț și dela socrul său, și dacă toți cei ținuți la obligația alimentară pot fi acționați în justiție în mod simultan sau într'o anumită ordine, așa încât să nu se poată adresa la cel din urmă rang decât atunci când cel din alte ranguri ar fi în imposibilitate de a plăti;

Considerând că legea, prin art. 187, 188 și 189 c. civ., obligând pe socrul a da alimente norei sale, nu subordonează această obligațiune nici absenței soțului și nici încetării lui din viață, singura condițiune cerută este ca copiii rezultați din căsătorie să fie în viață;

Considerând că legea, prin articolele mai sus citate, neprescriind nici un ordin succesiv relativ la obligațiunea alimentară, principiul *ubi emolumentum successionis, ibi onus alimentorum debet esse*, trebuie a fi îndepărtat, întrucât acest principiu nu are temeiuri nici

în textul legii, care nu face asemenea distincțiuni, nici în rațiune, căci se calcă chiar principiul invocat, de oarece se recunoaște obligațiunea alimentară, în primul rând, soțului care este primat la succesiune de rude, și apoi afinilor, cari nu au vocațiune la succesiune;

Având în vedere că pârâțul D. N. Sfetescu, în concluziunile sale, susține că, dacă s'ar admite teoria susținută de reclamantă, ar duce la un rezultat imoral, căci prin convența soților, ei și-ar înlesni trebuințele traiului, prin regresul contra părinților, trecând peste obligațiunea lor personală de a întreține singuri și a-și educa copiii, această susținere e neîntemeiată, de oarece obligația civilă, stabilită prin art. 187, 188 și 189 c. civ., ca ascendenții și descendenții, ginerii și socrii să-și datoreze reciproc alimente, este bazată pe un înalt principiu de echitate, iar instanțele judecătorești sunt chemate să stabilească în ce măsură aceste persoane pot fi obligate, și nu este imoralitate atunci când o asemenea persoană se obligă la alimente, deși există alte persoane în grad mai apropiat de rudenie, însă se constată că se găsește în imposibilitate de a satisface această obligație alimentară;

Având în vedere că, astfel, fiind stabilit că soția poate cere simultan pensie alimentară atât dela soț, cât și dela socrul său, trebuie a determina dacă, în speța de față, soția are drept la această pensie alimentară și, în caz afirmativ, suma ce fiecare pârât va trebui a o plăti reclamantei și în ce proporție;

Considerând că, art. 187 c. civ. cere, ca condițiune a admisibilității acțiunii, ca cel ce reclamă să fie în lipsă, lipsă ce se apreciază în mod suveran de judecătorii fondului, după vârsta, sexul, educația și pozițiunea socială a părților, iar art. 190 c. civ., precizează că alimentele se dau în proporțiune cu trebuințele celor ce le reclamă și cu starea aceluia care e dator să le întâmpine;

Având în vedere că, din actele depuse la dosar și interogator, se constată că reclamanta este profesoară, retribuită cu suma de lei 290 lunar, din care sumă trebuie a face față atât cheltuielilor sale personale, proporțional cu pozițiunea sa socială, cât și cheltuielilor ce are a face cu creșterea celor doi copii rezultați din căsătorie, pe care pârâțul D. Sfetescu recunoaște că numai dânsa îi îngrijește și întreține, pentru care trebuie a plăti doică și servitoare, reclamanta fiind ocupată și cu cursurile sale dela școală, neputând astfel singură alăpta doi copii; reclamanta nu are avere dotală, nici

parafernala, fapt necontestat de părâți; din toate aceste împrejurări, rezultă că reclamanta se găsește în imposibilitate a face față tutulor cheltuielilor necesare cu suma de 290 lei lunar; că, deci, ea este în lipsă;

Având în vedere că, deși părâțul D. Sfetescu, soțul reclamantei, se oferă a da soției sale o pensiuine alimentară de 200 lei lunar, totuș având în vedere răspunsul său și al tatălui său la interogator, din care reese că, din Noembrie 1914, locuște prin diferite hoteluri la Ploești, unde profesază avocatura, câștigând circa 250-300 lei lunar, rar 350 lei, ne mai având nici un alt venit personal sau ajutor dela tatăl sau rudele sale, tribunalul, apreciind, hotărăște că nu ar putea da din câștig soției și copiilor săi, decât maximum sumă de lei 100 lunar, sumă insuficientă a contribuî la întreținerea soției și a copiilor săi, și că, prin urmare, obligația ce-și ia de a servi 200 lei e platonică, întrucât ar fi imposibil să se aducă la îndeplinire, fie voluntar, fie pe calea urmării silite;

Având în vedere că, din actele dela dosar, se constată că părâțul Dumitru N. Sfetescu, soțul reclamantei, are un venit de aproape 150.000 lei anual; că, deci, are posibilitatea ușoară de a da din acest venit suma, ca pensiuine de întreținere nurorii sale, fără a simți vre o jenă financiară în patrimoniul său, tribunalul, apreciind, îl obligă a da reclamantei suma de 400 lei lunar, precum și a-i plăti suma de 1.400 lei pe care a cheltuit-o cu ocazia căutării sănătăței la facere, cheltueli care se cuprind în noțiunea de alimente, întrebuintată de lege.

Văzând și dispozițiunile art. 129 pr. civ.

Pentru aceste motive, redactate de d-l jude supleant St. Stanovici, în neunire cu concluziunile d-lui avocat Al. Ottulescu, care a făcut oficiul de procuror, admite, în parte, acțiunea, etc.

Semnați: Gh. Popp-Șerbăneșu, St. Stanovici

JUDECĂTORIA OCOLULUI RURAL OLOGI

Județul Teleorman

Audiența dela 17 Noembrie 1915

Ion Băraitaru cu Tudora I. Popescu

SERVITUTE.— PICĂTURA STRAȘINILOR.— NATURA ACESTOR ACȚIUNI.— ART. 615 C. CIV.— ART. 38 ȘI 58 L. JUD. OCOL.

Acțiunea pentru conservarea exercițiului dreptului de servitute din picătura strășinilor, este distinctă de aceea pe care o pornește proprietarul unui fond expus a deveni aservit prin exercițiul unei quasi-servituți de proprietarul unui fond ve-

cin, care nu-și legitimează dreptul său de servitute, și pe când prima urmează a se judecă la primăria comunei respective, cea din urmă, fiind o acțiune imobiliară în daune, trebuie a se introduce direct la reședința judecătoriei.

Judecata,

Asupra acțiuni civile de față:

Având în vedere susținerile reclamantului și probele aduse;

Considerând că, prin acțiunea de față, reclamantul pretinde că părâta, construindu-și o saia, a trecut acoperișul acestei construcțiuni, pe lățime de un metru și mai bine, în proprietatea lui și, din această cauză, picătura strășinilor îi cauzează noroi și murdărie în curte, cerând ca părâta să-și retragă clădirea, sau să-i plătească 500 lei daune;

Considerând că, prima chestiune ce se ridică din oficiu și care urmează a se rezolvî, este dacă acțiunea reclamantului este o acțiune pentru exercițiul unei servituți, în sensul celor arătate de art. 32 alin. III din legea judecătoriilor de ocoale, și care, potrivit art. 58 alin. V din aceeaș lege, urmează a se judecă la primăria comunei respective, sau dacă, din natura acestei acțiuni fiind deosebită, ea a fost bine îndreptată la reședința judecătoriei;

Considerând că, este necontestat, în drept, că reclamațiunile pentru exercițiul servituților au caracterul unor acțiuni reale imobiliare, existența lor neputându-se concepe fără un fond dominant, sau aservit, de unde și regula celor vechi că servituțile *ambulant cum dominio*, al căror accesoriu sunt. Dreptul de servitute nu este creat *intuitu personae*, ci în vederea avantajilor unui fond, sau pentru restricțiunea special determinată de lege asupra unui fond aservit, ca acțiuni reale imobiliare, deci ele sunt susceptibile de a fi apărate sau create pe calea acțiunilor posesorii și petitorii, după distincțiunile arătate de art. 32 alin. ultim și art. 33 din legea judecătoriilor de ocoale;

Considerând că, această distincțiune, confirmată de doctrină (D. Alexandresco, tom. III, partea I, ed. II, pag. 626), pare a fi contrazisă de redacțiunea art. 32 din legea judecătoriilor de ocoale, unde se arată că «judecătoria de ocoale judecă în prima instanță și cu drept de apel, oricare ar fi valoarea lucrului, reclamațiunile pentru exercițiul servituților», specificându-se însă mai departe că «dacă, cu ocaziunea unei judecăți, se contestă vreunei părți însuș dreptul de proprietate sau titlul

constitutiv al servituții, dacă acea contestație trece peste competența sa, judecătorul va statua numai asupra posesiunii, rămânând ca fondul dreptului să se judece după regulile generale de competență», și, prin urmare, după acest text ar urmă ca toate acțiunile relative la servituți să se introducă la primăria comunei respective, părere care ar stabili o excepție și un desacord față de dispozițiile art. 31 și 33 din aceeași lege, și ar aduce o inutilă și dăunătoare străgănire a părților, deși credem că intenția legiuitorului a fost ca numai acțiunile posesorii — în materie de servituți — să se judece la primărie, iar cele petitorii să se judece la reședință, după regulile generale de competență;

Având în vedere însă că, deși art. 615 c. civ., care reglementează picătura strășinilor, este înscris în capitolul servituțiilor legale, el nu constituie o servitute negativă pentru proprietarul fondului aservit, sau mai precis al celui ce primește picătura, ci numai o garanție a dreptului de proprietate, pentru că acesta nu are nici odată puțința de a dobândi un titlu pentru constituirea ei — cum se poate dobândi pentru servituțiile propriu zise. Nu tot astfel însă este pentru proprietara fondului dominat (ca în cazul proces), când ar porni o acțiune pentru menținerea dreptului de servitute (posesorie), sau pentru constituirea unui asemenea drept (petitorie), aceasta din urmă având de sigur caracterul realizării unui drept de servitute. La acțiunea reclamantului, sau mai bine zis la natura unei astfel de acțiuni, se referă părerea autorizată a lui Aubry et Rau, așa dar, în materie de servituți, că este o acțiune ce tinde la restricțiunea dreptului de proprietate al pârâtei, și că tocmai exercițiul ei regulează proprietatea funciară și garantează liberul exercițiu al acestui drept, în sensul că exercițiul unuia trebuie să înceteze acolo, unde începe dreptul celuilalt, după lapidara expresie din Digeste: *in suo enim alii hactenus facere licet, quatenus nihil in alienum immitat*. Această părere, socotită ca o eroare de Planiol, o socotim totuș adevărată, în sens mai restrâns însă decât d-l D. Alexandresco (tom. III, partea I, pag. 772), care spune generic că art. 615 nu cuprinde o servitute legală, după cum afirmă Berlier, nici o restricție a dreptului de proprietate, ci o aplicare a principiilor generale de drept în materie de proprietate;

Că, prin urmare, dacă pentru pârâta ar fi admisibilă o acțiune pentru exercitarea sau stabilirea dreptului de

servitute al picăturii strășinilor; pentru reclamant, acțiunea pornită pentru repararea daunelor ce-i cauzează acele picături, este o acțiune reală imobiliară în daune, care, urmând a se judeca, potrivit art. 33 din legea judecătorilor de ocoale, a fost bine introdusă la reședința judecătoriei, fără a se mai ține seamă dacă este o acțiune posesorie sau petitorie în materie de servitute;

Considerând că obligația de a se dărâma construcția făcută, este un cap de cerere inadmisibil, întrucât art. 615 c. civ., nu prevede aceasta, după cum se rostiă categoric art. 28, § 3, partea II, cap. III din legiuirea Caragea, că «de nu are robire (servitute) să se taie strășina cât trece afară», și deci trebuie respins și rezolvată numai cererea de daune.

Având în vedere că din arătările martorilor Tănase Păun și Ghiță Barbu, propuși de reclamant, se constată, în fapt, că pârâta Tudora I. Popescu, construindu-și lângă curtea reclamantului o saia de zid, acoperită cu stuf, acum zece ani, a făcut ca strășina saelii să treacă cu un metru și ceva în proprietatea reclamantului, din care cauză picăturile strășinii au produs și produc noroi și murdărie în curtea lui, grănițuirea celor două proprietăți, fiind bine precizată prin uluca făcută chiar de pârâta.

Considerând că, prin fapta sa, pârâta a cauzat un prejudiciu reclamantului prin aceea că neconținut trebuie să curețe, cu a sa cheltuială, noroiul și murdăria produsă, prin faptul că nu ar mai putea sădi plantații, sau așeză vreun zid sau construcție pe linia picăturilor și deci a făcut ca valoarea terenului reclamantului să fie simțitor diminuată, pagubă care, potrivit art. 615 și 998 c. civ., urmează a i se plăti de pârâta.

În ceea ce privește cuantumul daunelor cauzate, reclamantul neputându-le justifica pentru 500 lei, judecata, în aprecierea sa, îl reduce la 350 lei;

Văzând că pârâta, deși citată la interogator pentru astăzi, nu s'a prezentat spre a face obiecțiunile ce va fi având, a opune, de ex., vre-un titlu, sau a dovedi servitutea prin prescripție sau destinația proprietarului, cererea reclamantului este cu atât mai mult fundată și urmează a se admite pentru suma de mai sus.

Apreciind și asupra cheltuielilor de judecată, care se fixează la 10 lei, și văzând art. 1169, 1170 c. civ., 234 pr. civ. și 93 l. jud. ocol.

Pentru aceste motive, admite, în parte, acțiunea, etc.

Judecător, Stancu Popescu.